

Abstrakt

Východiska: Tato práce vznikla v souvislosti s průnikem nových syntetických drog na trh v České republice a jejich užíváním. Nové syntetické drogy jsou psychotropní látky, svými účinky podobné již tradičním drogám, u kterých v posledních letech sledujeme narůstající popularitu. V České republice se tyto látky dostaly do povědomí obyvatelstva především na konci roku 2010, kdy vzhledem k tomu, že obchodníci s těmito látkami našli způsob, jak obejít zákony, se tyto látky zcela legálně prodávaly na území ČR v kamenných obchodech známých především pod názvem Amsterdam shop.

Cíle: Hlavním cílem této práce je přispět k metodologii prevalenčního odhadu užívání těchto látek ve školní populaci v České republice. Práce za tímto účelem provedla pilot zkušební verze dotazníku relevantního pro cílovou skupinu, který bude sloužit k dalšímu výzkumu.

Metody: Praktická část práce byla realizovaná dotazníkovým šetřením (pilot nástroje pro reprezentativní šetření na úrovni ČR). Dotazník odpoví na následující výzkumné otázky: (i) Jaké je povědomí o Amsterdam shopech u školní populace? (ii) Jak se liší prevalence užívání nových syntetických drog u školní populace ve vybraných regionech a typech škol? (iii) V jaké věkové skupině se užívání nových syntetik vyskytuje nejčastěji? (iv) Jaké jsou způsoby opatrování nových syntetických drog ve školní populaci? (v) Jsou při užívání nových syntetických drog vnímána nějaká rizika? (Popřípadě jaká). Práce vyhodnotí výsledky s využitím metody chí²-testu.

Výsledky: Výzkum ukázal, že výskyt Amsterdam shopů zaznamenalo 14% respondentů. Pomocí chí²-testu bylo ověřeno, že povědomí o výskytu statisticky významně závisí na typu kraje, typu školy i věku. Dále výzkum zhodnotil, že prevalence užití NSD se objevilo pouze u 1,63% respondentů. Na základě využití chí²-testu pak bylo zhodnoceno, že prevalence užití NSD se mezi regiony významně nelišila. Testem dobré shody bylo také ověřeno, že i přes výsledky výzkumu, jež ukázaly užití NSD pouze ve věkových kategoriích 16, 17 a 18 let, užití NSD na věku nezávisí. Nejčastějším způsobem opatrování nových syntetických drog ve školní populaci je od kamaráda, jenž drogy neprodává. V téměř 80% nejsou s užitím NSD vnímána žádná rizika.

Závěry: Díky výsledkům výzkumu bylo zjištěno, že se nové syntetické drogy ve školní populaci objevují. Byť je prevalence užití NSD nízká je určitě důležité sledovat vývoj této prevalence i

nadále a zařadit informace o nových syntetických drogách do minimálních preventivních programů.

Klíčová slova: Nové syntetické drogy – školní populace – prevalence užívání návykových látek – rizikové chování